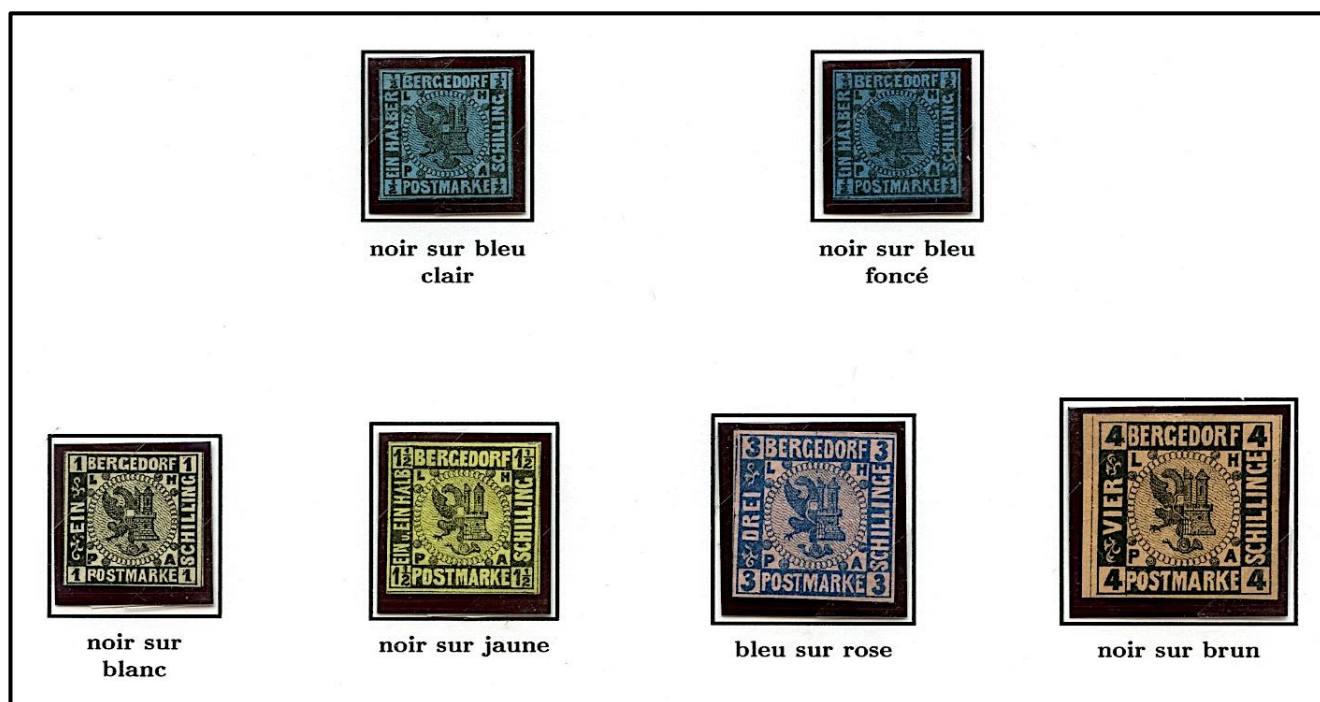

Samenvattingen van de voordrachten van 5 maart 2022

1) Hubert Caprasse: De Moens-herdrukken van de zegels van Bergedorf

Als eerbetoon aan Serge Toulieff, wiens zetelrede werd uitgesproken door Willy Monfils, presenteert Hubert Caprasse een studie over de Moens herdrukken van de Bergedorf zegels, een onderwerp dat Serge Toulieff samen met Hubert had bestudeerd.

De Bergedorf-postzegels werden gebruikt van 1 november 1861 tot 31 december 1867, in de zones van Lübeck en Hamburg.

De originele zegels van Bergedorf

Jean-Baptiste Moens verwierf de lithografische steen in 1868, en begon met zijn herdrukken.

Deze herdrukken zijn herkenbaar, omdat elke waarde een of meer kenmerken heeft die hem onderscheiden van de oorspronkelijke postzegel.

Het gemakkelijkste voorbeeld is de zegel van 1 ½ shilling: op de echte zegel staat SCHILLING, op de herdruk SCHILLINGE.

Moens zelf wees er bij de verkoop van zijn herdrukken altijd op dat het niet de echte zegels waren, maar later werden de herdrukken vaak verkocht als echte Bergedorf-zegels. De studie van Serge Toulieff en Hubert Caprasse maakt het echter gemakkelijk om de herdrukken te identificeren.

Kopstaand paar van de originele zegels (SCHILLING)

Kopstaand paar van de herdrukken (SCHILLINGE)

1) Roger Baurain: Duitse krijgsgevangenen in Canada 1939-1946

Vanaf 1936, wegens de dreiging van een nakende oorlog, wordt in Canada een lijst opgesteld van Duitse inwoners die moeten geïnterneerd worden in geval van oorlog. Op 10 september sluit Canada zich aan bij Groot-Brittannië in het conflict met Duitsland en er worden 325 burgers die verdacht zijn van sympathie voor de vijand gevangen gezet. In het begin van 1940 is dit aantal reeds opgelopen tot 1200 geïnterneerde burgers.

In de lente van 1940 aanvaardt Canada geïnterneerden en gevangenen die in Groot-Brittannië worden vastgehouden, en het eerste konvooi komt aan in Québec op 29 juni 1940.

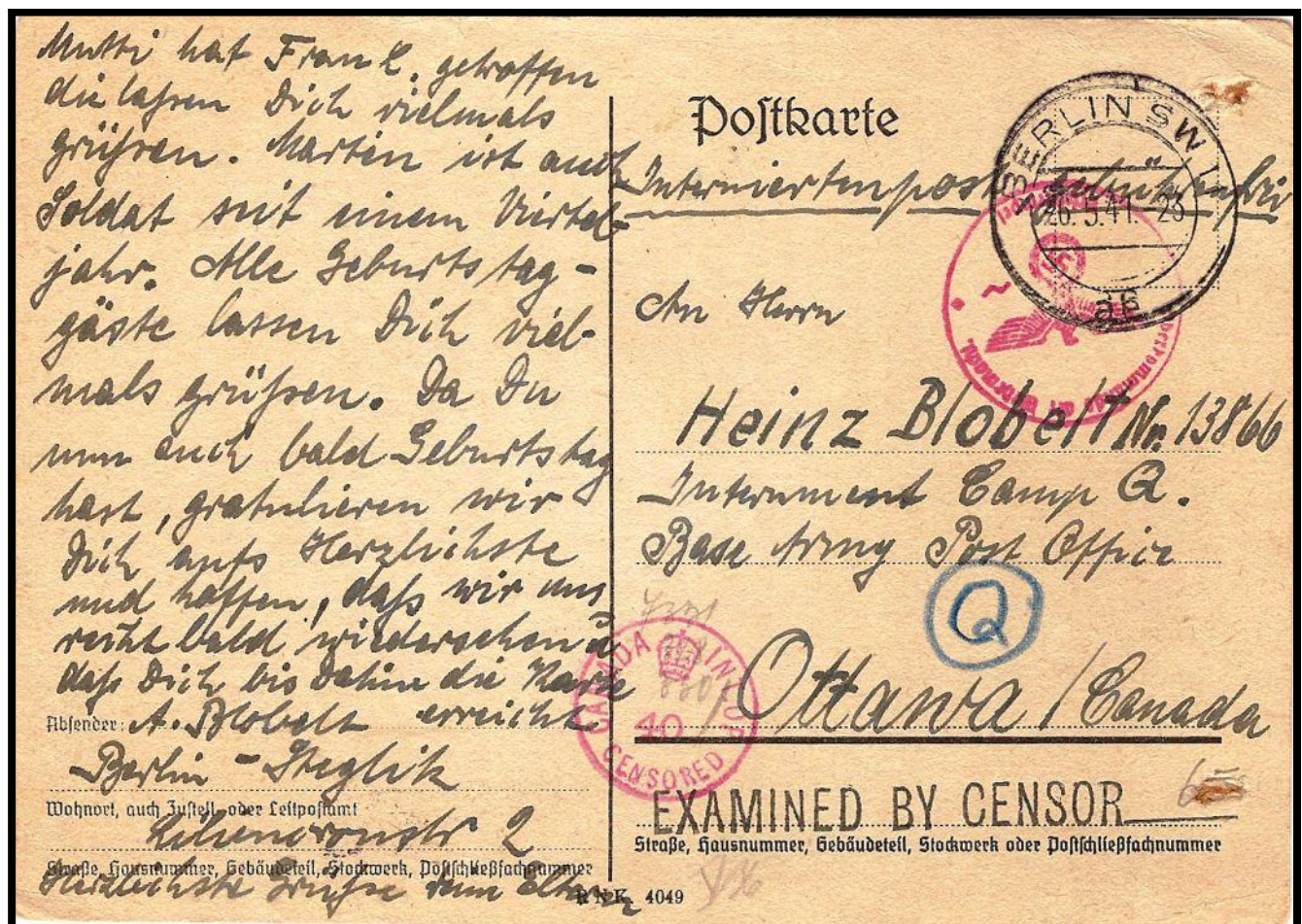
Hun aantal neemt zeer snel toe, en einde september 1940 worden twee grote tentenkampen geopend, in Ontario en Alberta.

Tegen het einde van 1945 zullen er 38.000 Duitse gevangenen in Canada verblijven, verspreid over 117 kampen, waarvan 31 hoofdkampen. Deze kampen worden aangeduid met een hoofdletter, en later, door de sterke toename van het aantal kampen, met cijfers.

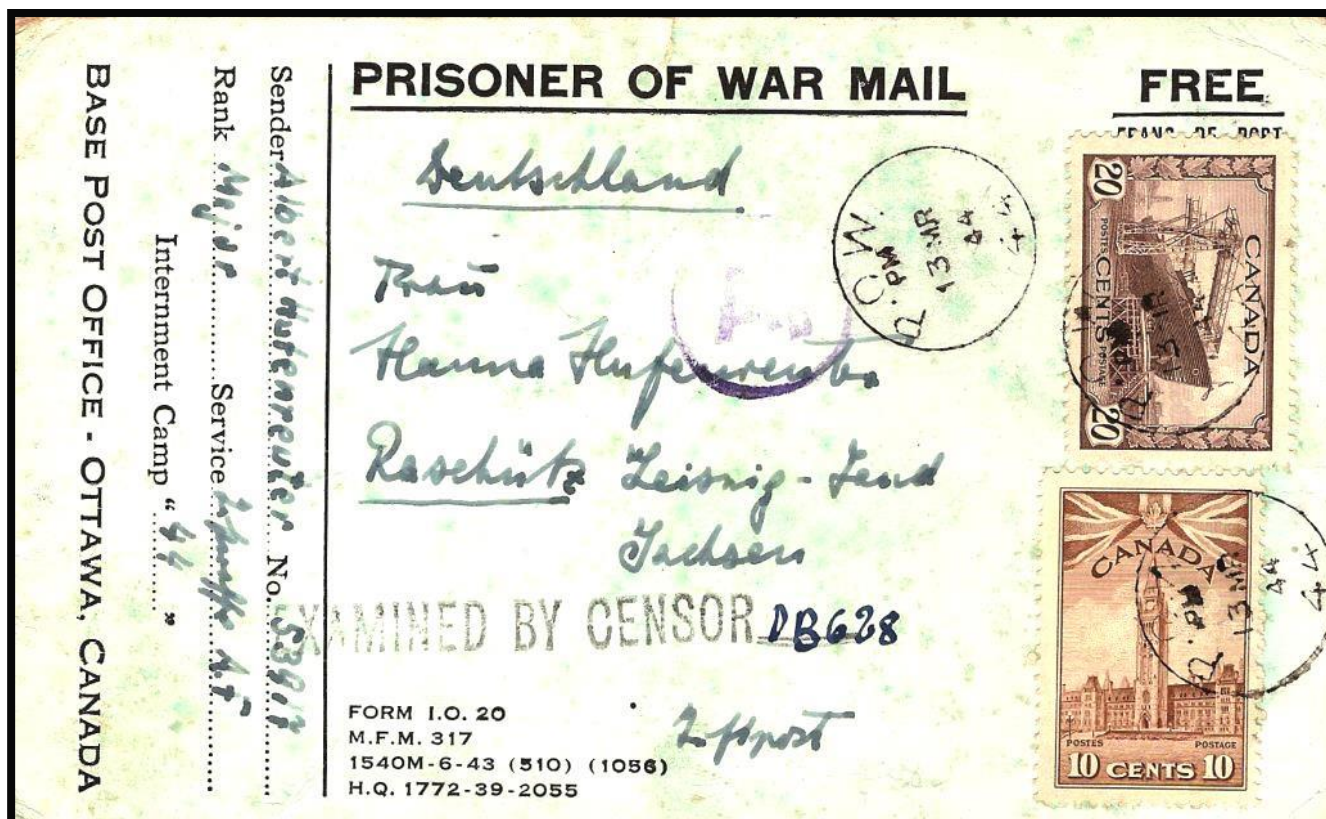
De gehele postverwerking naar en van deze kampen gebeurt door de Army Base Post Office (A.P.O.) in Ottawa, en de censuur wordt uitgevoerd door de inlichtingendienst van de Canadese marine.

Speciale formulieren voor hun correspondentie worden ter beschikking gesteld van de geïnterneerden en de krijgsgevangenen. (Formulier I.O. 17: brief; formulier I.O. 20: postkaart; formulier I.O. 21: ontvangstbewijs.)

Roger Baurain toont ons dan zeer talrijke brieven en postkaarten, verstuurd vanuit of naar deze kampen, en ontleedt er de handgeschreven of gedrukte teksten van.

Postkaart vanuit Berlijn verstuurd op 26 mei 1941 naar een Duitse krijgsgevangene in het kamp van Monteith (Ontario).
De letter Q was toegekend aan het kamp van Monteith.

Postkaart van een Duitse officier, krijgsgevangen in het kamp van Grande-Ligne (Québec), met luchtpost verstuurd (vandaar het supplement van 30 cents in zegels) naar Duitsland, op 13 maart 1944.

Brief van Duitsland naar een Duitse krijgsgevangen officier in het kamp van Gravenhurst (Ontario), 29 december 1943. Doorgestuurd naar het hospitaal van Toronto.

3) Adam van der Linden: Ongeldige frankeringen

Adam bezit een wereldverzameling over ongeldige frankeringen. De nadruk is hier gelegd op België gerelateerde stukken:

- Uitgeknipte waarde van briefkaarten. Uitgeknipte zegels van postwaardestukken waren in België in de beginperiode ongeldig.
- Belgische postzegels in het buitenland gebruikt, waar ze geen geldigheid hadden.
- Postzegels NIET in het land gebruikt waar de postzegels zijn uitgegeven.
- Gebruik van gehalveerde Belgische postzegels. Deze werden alleen toegelaten bij uitputting van de juiste waarden op een postkantoor.
- Gebruik van 'reeds gebruikte' Belgische postzegels.
- Belgische postzegels gebruikt na reguliere geldigheidstijd
- Gebruik van een postzegel bestemd voor andere 'diensten', bvb. spoorwegen, militaire post of voorafgestempelde voor grotere aantallen.

Postkaart met Belgische zegel gepost in Luxemburg

4) Jacques Stes: De Belgische militaire censuur gedurende de 18-daagse veldtocht (10 – 28 mei 1940)

Vanaf de inval in België door nazi-Duitsland vervoegden de verschillende groepen, voorzien voor de censuur van de gehele briefwisseling, de standplaatsen in de hun aangewezen omgeving.

Er waren zes controlegroepen (200 personen) komende uit de Postadministratie. Die zes controlegroepen zijn in dienst van 12 tot 17 mei 1940.

18 mei: evacuatie van Oostende en ontplooiing in Frankrijk.

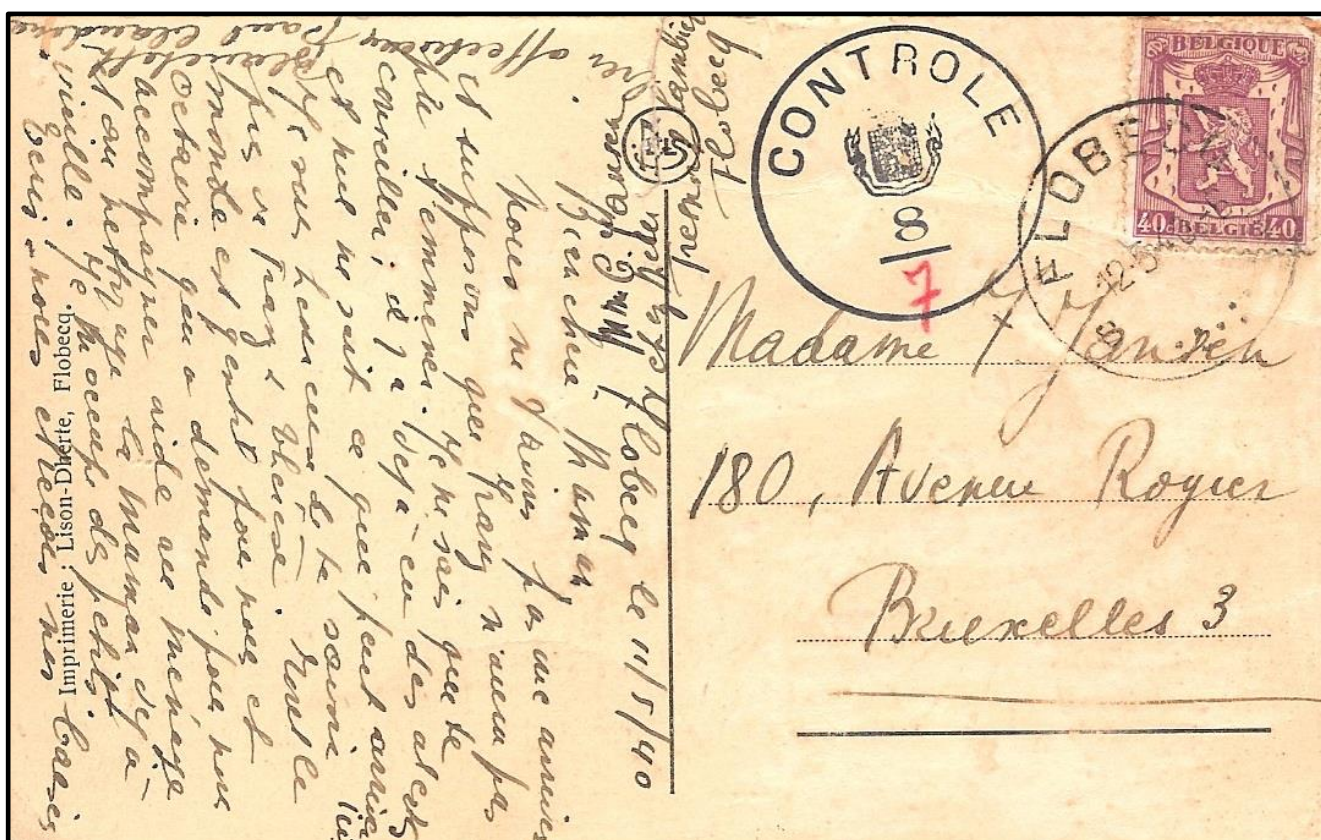
- Groep van Brussel: voor Brabant
 - o Controle nr 1 (postbureel)
 - o Controle nr 3 (internationaal bureel)
 - o Controle nr 4 (telegraafbureel)Teruggetrokken, samen met de groep van Namen, naar Oostende op 15 mei 's morgens
- Groep van Namen: voor de provincie Namen en een gedeelte van Henegouwen (streek van Charleroi)
 - o Controle nr 5 (postbureel)
 - o Controle nr 6 (telegraafbureel)Vervoegt de groep van Brussel op 13 mei in de voormiddag en werkt er tot 14 mei.
- Groep van Antwerpen: voor de provincie Antwerpen
 - o Enkelcirkelstempel 'controle postal Anvers' 1 (dikke verticale streep)
Zonder censornummer
 - o Enkelcirkelstempel 'controle postal Anvers' 2
Zonder censornummerTeruggetrokken naar Oostende op 17 mei na 16 uur (Haubruge meldt tot 15 mei 1940)
- Groep van Bergen: voor een gedeelte van Henegouwen
 - o Controle nr 7 (postbureel)
 - o Controle nr 8 (telegraafbureel)Teruggetrokken naar Oostende op 16 mei
- Groep van Gent: voor Oost- en West-Vlaanderen
 - o Controle nr 9 (Gent burger)
 - o Controle nr 10 (Gent militair)
 - o Controle nr 11 (Gent telegraaf)Teruggetrokken naar Oostende op 16 mei
- Groep van Luik: voor de provincies Luik en Luxemburg (heeft nooit gewerkt)

Daarna zien we enkele bijzonderheden, waaronder:

- Stempel 'Non autorisé 1'
- Controle nr 26 en nr 21
- Stempel 'Série M.A.C. n° 2, 4 en 6'

Censuur door Brussel op postkaart van Koksijde, 12 mei 1940. Controle 1.

Censuur door Bergen op postkaart van Flobecq, 12 mei 1940. Controle 8 (telegraafbureau).